

Capitolul VI

SECTORUL SOCIAL

Piața forței de muncă

Evoluția pieței muncii în Republica Moldova în ultimii 5 ani a evidențiat o creștere moderată a ocupării și o scădere semnificativă a ratei șomajului, reflectând redresarea economică post-pandemie și creșterea cererii de forță de muncă în sectoare cheie. Totuși, persistă disparități regionale semnificative și provocări precum lipsa calificărilor adecvate și emigrația forței de muncă tinere, necesitând politici eficiente care să promoveze creșterea economică incluzivă și să stimuleze angajarea în regiunile rurale.

În anul 2023, forța de muncă, care include populația ocupată și șomerii, a constituit 929,5 mii pers., în creștere cu 1,1% față de anul 2019. O pondere mai mare în forța de muncă au avut-o bărbații (50,4%) decât femeile (49,6%), precum și mediul rural (53,4%) față de mediul urban (46,6%). Totodată, rata de participare la forța de muncă a populației de 15 ani și peste a fost de 45,1%, ceea ce este cu 2,8 p.p. mai mult față de anul 2019. În rândul persoanelor economic active indicatorul a fost mai mare la bărbați (49,5%) decât la femei (41,4%). Rata de activitate este mai mare în mediul urban (49,8%) decât în cel rural (41,7%). În grupa de vârstă 15-29 ani rata de activitate a persoanelor economic active a constituit 33,0%, în grupa 15-64 ani – 54,4%, iar în grupa 20-64 ani – 58,4%.

Populația ocupată în anul 2023 a fost de 886,9 mii pers., mai mult cu 1,7% față de anul 2019 (Figura 6.1). O mai mare pondere în populația ocupată au avut-o bărbații – 50,2% decât femeile – 49,8%, precum și mediul rural – 53,5% față de mediul urban – 46,5%. Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste a constituit 43,1%, fiind în creștere în comparație cu anul 2019 (40,1%). Rata de ocupare a bărbaților – 47,1% a fost mai înaltă decât cea a femeilor (39,7%). După mediile de reședință, rata de ocupare a constituit în mediul urban – 47,4%, fiind mai mare decât cea din mediul rural – 39,9%. Rata de ocupare a persoanelor în vârstă de muncă (16-60 ani - femei/16-62 ani - bărbați) a avut valoarea de 55,2%, a persoanelor în vârstă de 15-64 ani – 51,8%, iar în grupa de vârstă 15-29 ani a constituit 30,6%.

Numărul persoanelor ocupate în activități agricole în anul 2023 a fost de 185,3 mii persoane (cu 14,5 mii sau cu 1,7% mai puțin față de anul 2019) sau de 20,9% (cu 0,1 p.p. mai puțin față de anul 2019) din totalul celor ocupați, iar numărul celor ocupați în activități non-agricole a fost de 701,6 mii persoane (cu 71,3 mii sau cu 11,3% mai mult față de anul 2019).

Ponderea persoanelor ocupate în industrie a fost de 14,4%, inclusiv în industria prelucrătoare – 12,2%, iar în construcții – 7,1%. Numărul persoanelor ocupate în industrie a constituit 127,8 mii (în scădere cu 0,2% față de anul 2019), iar în construcții – 63,3 mii persoane (în creștere cu 3,1% față de anul 2019). În sectorul de servicii au activat 510,5 mii persoane sau 57,6% din numărul total de persoane ocupate (mai mult față de anul 2019 cu 10,4 mii persoane sau cu 2,1%).

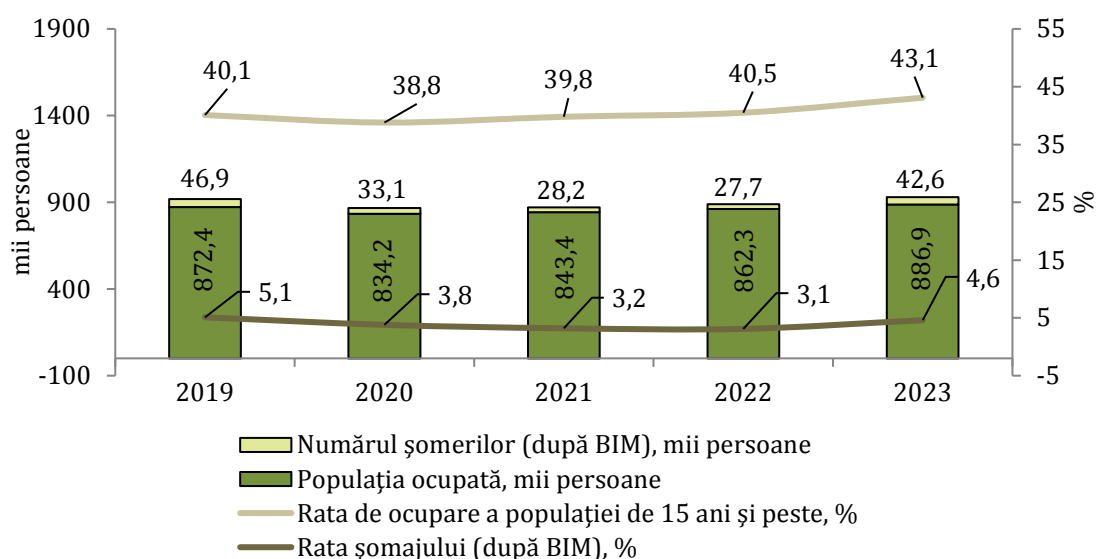

Figura 6.1. Evoluția numărului populației ocupate, al șomerilor și a ratelor de ocupare și a șomajului populației de 15 ani și peste, în anii 2019-2023⁴

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică

Populația ocupată în repartizarea după *forme de proprietate* a constituit 71,3% în *sectorul privat* și 28,7% – în *sectorul public*. Ponderea salariaților după *statutul profesional* constituie 79,5%. Marea majoritate a salariaților au fost angajați pe o perioadă nedeterminată (88,2%). *Munca nedeclarată* în rândul salariaților în anul 2023 a constituit 7,1% (cu 0,1 p.p. mai puțin decât în anul 2019). După ponderile salariaților care lucrează doar în baza unor înțelegeri verbale după sexe mai mulți sunt bărbați – 9,2% față de femei – 5,2%. Cele mai mari ponderi ale salariaților care lucrează doar în baza unor înțelegeri verbale sunt estimate în: agricultură – 61,8%, construcții – 12,8%, comerț – 5,7%, industrie – 3,7%. În *sectorul informal* în anul 2023 au activat 16,2% din totalul persoanelor ocupate în economie, iar 23,0% au avut un loc de muncă informal. Din numărul total de persoane ocupate informal salariații au constituit 26,1%. În sectorul non-agricol ponderea ocupării informale a fost de 11,4%. Din numărul total de salariați loc de muncă informal aveau 7,5% și totodată primeau "salariu în plic". Numărul *persoanelor sub-ocupate* (numărul persoanelor care au avut loc de muncă, al cărui număr de ore efectiv lucrate, în total, în timpul perioadei de referință a fost mai mic de 40 de ore pe săptămână, care au dorit și au fost disponibile să lucreze ore suplimentare) a constituit 29,3 mii sau 3,3% din totalul persoanelor ocupate față de 3,9% în anul 2019. Din persoanele ocupate 12,3% au declarat că ar fi dorit să schimbe situația în raport cu locul actual de muncă din diverse motive, dintre care cel mai răspândit este că nu sunt satisfăcuți de nivelul remunerării (situație inadecvată în raport cu venitul).

Numărul șomerilor, definit conform BIM, în anul 2023 a constituit 42,6 mii pers., micșorându-se față de anul 2019 cu 4,3 mii persoane sau cu 9,2%. Șomajul a fost într-o proporție mai mare în rândul bărbaților – 54,6% din numărul total al șomerilor, precum și în rândul persoanelor din mediul rural – 51,1%. *Rata șomajului (LU1)* la nivelul țării în anul 2023 a fost de 4,6%, în scădere cu 0,5 p.p. față de 2019. Rata șomajului la bărbați a constituit 5,0%, iar la femei – 4,2%, în mediul urban – 4,8%, iar în cel rural – 4,4%. În rândurile persoanelor din grupa de vârstă de 15-24 ani rata șomajului a fost

⁴ În conformitate cu definiția numărului populației cu reședință obișnuită.

de 11,5%. *Rata compusă a sub-ocupării și șomajului (LU2)* la nivel de țară în anul 2023 a constituit 7,7%, fiind mai mică cu 1,1 p.p. față de anul 2019. *Rata compusă a șomajului și forței de muncă potențiale (LU3)* a fost de 7,0%, cu 0,2 p.p. mai mult în raport în anul 2019. *Indicatorul compozit de sub-utilizare a forței de muncă (LU4)* a avut valoarea de 10,1%, fiind mai mic cu 0,4 p.p. față de anul 2019.

Populația în afara forței de muncă din țară (de 15 ani și peste) în anul 2023 a fost de 1129,9 mii persoane, în scădere cu 10,0% față de anul 2019. În populația inactivă se includ: *pensionarii* (49,6% vs 45,1% în 2019); *elevii și studenții* (13,7% vs 12,8% în 2019); *persoanele care îngrijesc de familie* (persoanele casnice) (12,2% vs 12,9% în 2019); *persoanele care nu doresc să lucreze și nu caută un loc de muncă în Moldova, deoarece deja au un loc de muncă peste hotare sau care planifică să lucreze peste hotare* (8,8% vs 11,2% în 2019); *persoanele (declarate de gospodării) plecate peste hotare la lucru sau în căutare de lucru pentru o perioadă mai mică de 1 an* (7,3% vs 8,4% în 2019); *alte persoane în afara forței de muncă* (8,4% vs 9,6% în 2019). În rândul persoanelor care au un loc de muncă peste hotare sau intenționează să plece peste hotare o pondere mai mare o au bărbații – 14,6% față de femei – 4,6%. De asemenea, bărbații predomină și în rândul persoanelor plecate peste hotare la lucru sau în căutare de lucru pentru o perioadă mai mică de 1 an – 13,5% față de femei – 2,8%. În cadrul activităților de îngrijire de familie predomină femeile – 20,1% față de 1,3% - bărbații.

Grupul NEET reprezintă tinerii în grupa de vârstă de 15-34 ani, ce nu sunt parte a populației ocupate, nu studiază în sistemul formal de educație și nu participă la cursuri sau alte instruirii din afara sistemului formal de educație. În anul 2023 *grupul NEET* a avut o pondere de 13,8% din populația din grupa de vârstă de 15-24 ani, 23,1% - în cazul celor cu vârsta de 15-29 ani și 27,6% - la cei cu vârsta de 15-34 ani, având valori mai mari la femei decât la bărbați în toate aceste grupuri de vârstă (15-24 ani: 16,1% - femei vs 11,5% - bărbați; 15-29 ani: 30,3% - femei vs 15,3% - bărbați; 15-34 ani: 35,2% - femei vs 19,3% - bărbați).

Remunerarea muncii

În ultimii 5 ani, remunerarea muncii în Republica Moldova a cunoscut fluctuații notabile. Deși în anii 2019 și 2020 au fost înregistrate creșteri semnificative ale câștigului salarial nominal mediu lunar brut, în anul 2021 și mai ales în 2022 și 2023 s-au observat scăderi sau stagnări, în special în termeni reali. De asemenea, se evidențiază o tendință de mărire a diferenței între venitul salarial din sectorul privat și cel din sectorul public.

În 2023 câștigul salarial nominal mediu lunar brut în țară fost în mărime de 12354,7 MDL, în creștere în termeni nominali cu 68,0% față de anul 2019, iar în termeni reali – în creștere cu 5,3% (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) (Figura 6.2).

În 2023 în sectorul bugetar salariul mediu lunar a constituit 10451,0 MDL, în creștere cu 57,5% față de anul 2019. În sectorul real salariul mediu lunar în 2023 a avut mărimea de 13015,6 MDL, fiind cu 70,6% mai mult în raport cu anul 2019.

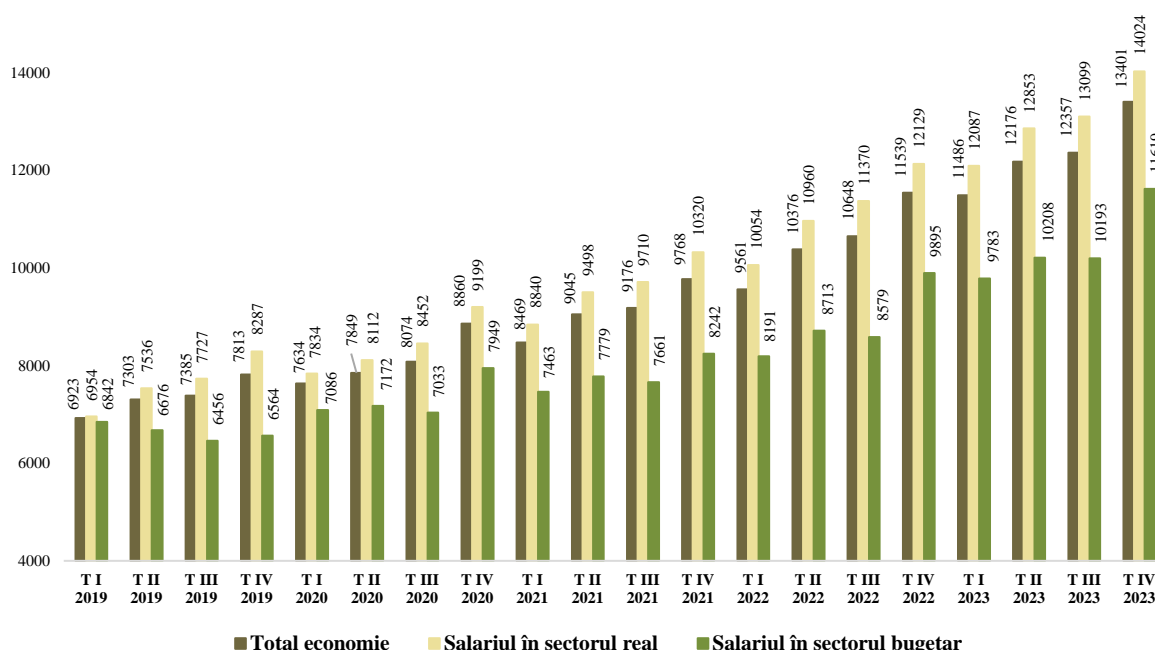

Figura 6.2. Dinamica salariului nominal în sectorul bugetar și în cel real în perioada T I 2019 – T IV 2023, MDL

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică

Cele mai mari câștiguri salariale medii brute lunare au fost înregistrate în: *Informații și comunicații* (30509,2 MDL - de 2,5 ori mai mare decât salariul mediu pe economie); *Activități financiare și de asigurări* (23910,2 MDL - de 1,9 ori mai mare decât salariul mediu pe economie); *Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat* (18384,5 MDL - de 1,5 ori mai mare decât salariul mediu pe economie); *Alte activități de servicii* (15341,5 MDL - de 1,2 ori mai mare decât salariul mediu pe economie); *Activități profesionale, științifice și tehnice* (14293,0 MDL - de 1,2 ori mai mare decât salariul mediu pe economie); *Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii* (13859,7 MDL - de 1,1 ori mai mare decât salariul mediu pe economie); *Sănătate și asistență socială* (13647,5 MDL - de 1,1 ori mai mare decât salariul mediu pe economie). Cele mai mici salarii medii brute lunare au fost înregistrate în: *Activități de cazare și alimentație publică* (7676,4 MDL - de 1,6 ori mai mic decât salariul mediu pe economie); *Agricultură, silvicultură și pescuit* (7982,9 MDL - de 1,5 ori mai mic decât salariul mediu pe economie) și *Artă, activități de recreere și de agrement* (9071,7 MDL - de 1,4 ori mai mic decât salariul mediu pe economie).

Veniturile disponibile medii lunare ale populației

În ultimii 5 ani, veniturile disponibile medii lunare ale populației Republicii Moldova au cunoscut fluctuații, cu o creștere semnificativă în 2021 față de anii precedenți, urmată de o scădere în 2022 și o stabilizare în 2023. Veniturile din salarii și prestațiile sociale rămân principalele surse de venit, însă există o tendință de diminuare a contribuției acestora în totalul veniturilor, în timp ce veniturile din activități pe cont propriu și transferurile bănești din afara țării își mențin importanța.

Veniturile disponibile ale populației în anul 2023 au fost în medie la o persoană pe lună în mărime de 4915,6 MDL, majorându-se cu 70,6% față de anul 2019, iar în termeni reali (cu ajustarea la indicii prețurilor de consum) s-au majorat cu 7,0% (Figura 6.3). Salariile în structura veniturilor populației rămân în continuare cea mai importantă sursă financiară. Veniturile din salarii reprezintă 52,5% din veniturile totale disponibile, ponderea acestora fiind în creștere cu 2,3 p.p. față de anul 2019. Prestațiile sociale sunt a doua sursă semnificativă de venit a moldovenilor ce constituie 20,7%, fiind în creștere cu 2,0 p.p. față de anul 2019. La formarea veniturilor au contribuit și activitățile pe cont propriu cu o pondere de 12,7% din veniturile medii lunare ale unei persoane, dintre care de la activitățile individuale agricole – 6,4% (8,9% în 2019), iar din activitatea individuală non-agricolă – 6,3% (6,3% în 2019). Încă o sursă foarte importantă pentru bugetul gospodăriei casnice o reprezintă transferurile bănești de peste hotare. Acestea constituie 11,1% din totalul veniturilor, fiind în scădere cu 1,3 p.p. față de anul 2019. Veniturile populației din mediul urban, în medie, au constituit cu 2299,8 MDL mai mult, fiind de 1,6 ori mai mari față de cele din mediul rural. Pentru populația din mediul urban principalele surse de venituri sunt activitatea salarială, care a asigurat veniturile populației în proporție de 61,9% (62,9% în 2019) și prestațiile sociale – 16,5% (16,8% în 2019). Veniturile populației din mediul rural într-o proporție mai mare depind de prestațiile sociale și de transferurile de peste hotare decât veniturile populației din mediul urban. Astfel, prestațiile sociale în localitățile rurale au o proporție de 25,6% (20,5% în 2019), în timp ce în localități urbane ponderea lor a fost de 16,5%, iar transferurile din afara țării în sate dețin o pondere de 12,6% (16,0% în 2019), în timp ce în orașe ponderea dată este de 9,8% (8,5%). Veniturile din activitatea salarială în mediul rural ocupă 41,3% (38,1% în 2019) din veniturile disponibile totale, contribuția acestora fiind cu 20,6 p.p. mai mică decât în mediul urban. Veniturile disponibile ale populației sunt 94,4% din surse bănești, iar 5,6% - venituri în natură.

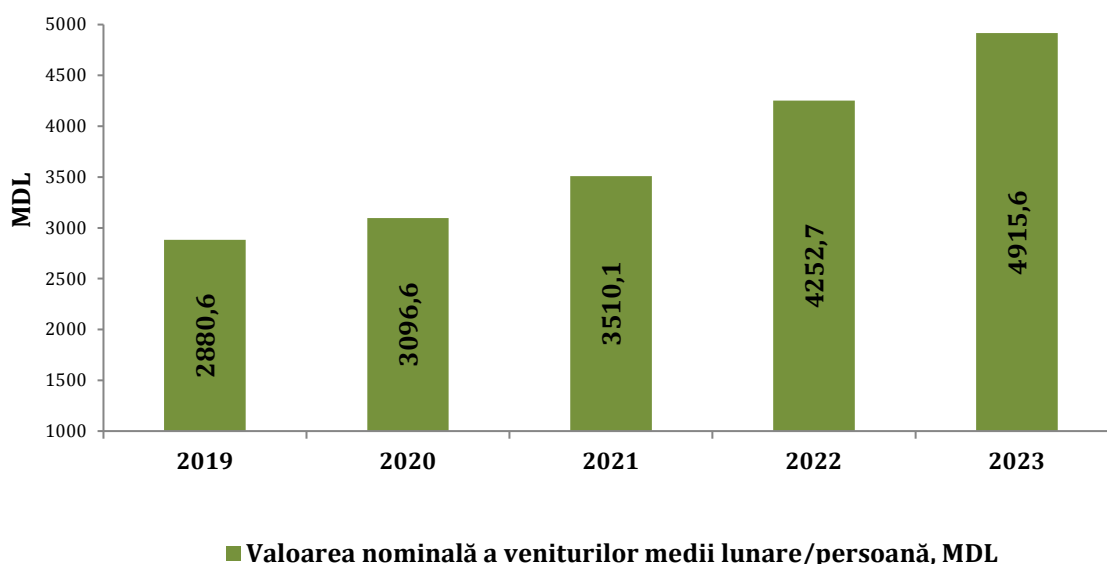

Figura 6.3. Evoluția veniturilor disponibile ale populației în valoare nominală, pe ani, 2019 – 2023

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică

Cheltuielile de consum medii lunare ale populației

În ultimii 5 ani, cheltuielile de consum medii lunare ale populației din Republica Moldova au cunoscut fluctuații semnificative. Deși s-a înregistrat o creștere a acestor cheltuieli în termeni nominali, ajustând la indicii prețurilor de consum, acestea au înregistrat o tendință de scădere în termeni reali în anii 2020 și 2021, revenind la o creștere în 2022 și 2023. Produsele alimentare și băuturile nealcoolice continuă să reprezinte o parte semnificativă din cheltuielile populației, însă au existat și modificări în ponderea altor categorii de cheltuieli, reflectând evoluția economică și schimbările de preferințe ale consumatorilor.

Cheltuielile de consum medii lunare ale populației în medie pe o persoană în anul 2023 au fost de 4248,4 MDL, majorându-se cu 52,5% față de anul 2019. În termeni reali (ajustând la indicii prețurilor de consum), cheltuielile populației s-au redus în medie cu 4,3% față de anul 2019 (Figura 6.4). O bună parte a cheltuielilor este direcționată spre produse alimentare și băuturi nealcoolice – 39,7% (40,6% în anul 2019). Cheltuielile pentru locuință, apă, electricitate și gaze în medie la o persoană au avut o pondere de 17,6% din cheltuielile de consum totale (în creștere cu 1,4 p.p. față de anul 2019). Cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte au constituit 7,8% (micșorându-se cu 1,9 p.p. față de anul 2019), pentru telecomunicație – 4,3% (4,5% în 2019), pentru sănătate – 4,4% (5,2% în 2019), mobilier, dotarea și întreținerea locuinței – 5,3% (5,1% în 2019), transport – 7,0% (6,1% în 2019), etc. Cheltuielile de consum ale populației din mediul urban în medie au constituit 5391,8 MDL pe lună pe o pers., cu 2003,0 MDL sau de 1,6 ori mai mult decât în mediul rural. Populația din mediul urban, pentru consumul de produse alimentare și băuturi nealcoolice a direcționat 34,9% din cheltuielile lunare de consum, iar în mediul rural – 45,4%. Totodată, populația urbană a cheltuit mai puțin pentru locuință, apă, electricitate și gaze – 15,9% vs 19,7% la populația rurală, pentru mobilier, dotarea și întreținerea locuinței – 5,0% vs 5,7%. Populația rurală a cheltuit mai puțin decât cea urbană pentru băuturi alcoolice și tutun – 1,6% vs 1,8% la populația urbană, pentru telecomunicație – 4,2% vs 4,4%. pentru sănătate – 3,6% vs 5,1%, pentru transport – 5,1% vs 8,5%, pentru restaurante și hoteluri – 0,7% vs 5,4%, pentru altele – 4,3% vs 5,2%. Cheltuielile de consum bănești medii lunare pe o persoană pe țară reprezintă 93,7% din cheltuielile de consum totale, iar cele în natură – 6,3%.

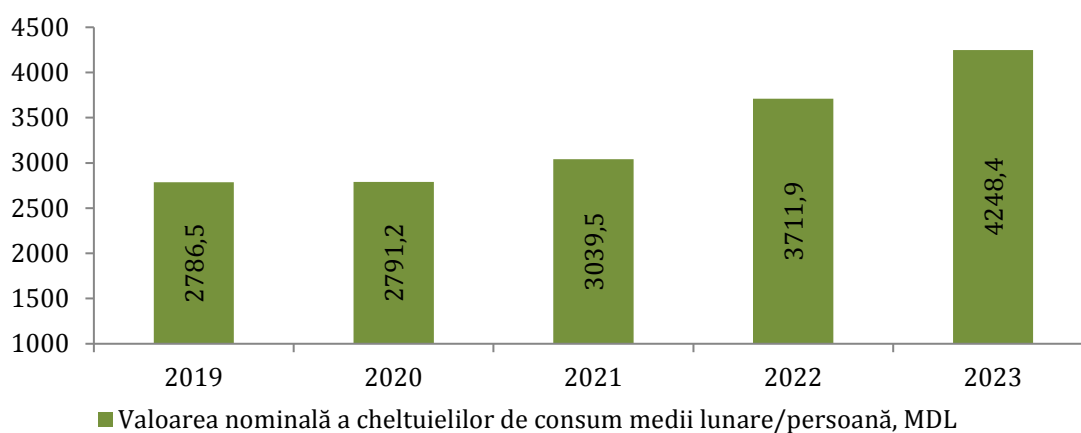

Figura 6.4. Evoluția cheltuielilor de consum în valoare nominală, pe ani, 2019 – 2023

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică

Protecția socială a populației. Conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale, numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială la data de 01.01.2024 a fost de 674,9 mii persoane, micșorându-se cu 21,1 mii sau cu 3,0% în raport cu 01.01.2020. Numărul de pensionari după limita de vârstă a constituit 528,7 mii persoane, în creștere cu 4,2 mii sau cu 0,8% față de 01.01.2020. Numărul celor ce primeau pensie de dizabilitate a fost de 98,8 mii persoane, în scădere cu 24,1 mii sau cu 19,6%. Numărul beneficiarilor de pensii de urmaș s-a ridicat la 11,8 mii persoane, majorându-se cu 0,5 mii sau cu 4,8%. Totalul persoanelor care primesc pensii pentru vechime în muncă a atins cifra de 23 persoane, înregistrând o scădere de 33 persoane. Cifra beneficiarilor pensii unor categorii de angajați din aviația civilă a ajuns la 449 persoane, marcând o scădere de 94 persoane. Numărul celor ce aveau pensii pentru participanții la lichidarea avariei de la Cernobâl a fost de 1480 persoane, în scădere cu 215 persoane în raport cu 01.01.2020. Numărul total al celor cu pensii pentru militarii în termen și membrii lor de familie a atins 645 persoane, micșorându-se cu 108 persoane. Cifra beneficiarilor de pensii unor angajați din domeniul culturii a atins 32 persoane, cu 2 mai multe decât la data de 01.01.2020. Totalul numărul celor ce primeau pensii anticipate pentru limită de vârstă a fost de 966 persoane, având o scădere de 4,4 mii persoane sau cu 82,0%. În cazul altor categorii de pensionari numărul lor era de 27,2 mii, fiind mai puțin cu 1,7 mii sau cu 6,0% decât la 01.01.2020. Numărul total de beneficiari de alocații sociale de stat a fost de 84,6 mii persoane, cu o creștere de 18,6 mii de beneficiari sau cu 28,2%. În particular numărul beneficiarilor de alocații pentru persoanele vârstnice a constituit 18,5 mii de beneficiari, în creștere cu 9,5 mii de beneficiari sau de 2,5 ori. Numărul de beneficiari de alocații pentru persoane cu dizabilități au totalizat 20,3 mii persoane, cu o majorare de 7,6 mii de beneficiari sau de 60,2%. Alocațiile pentru persoanele cu dizabilități din copilărie au fost acordate unui număr de 28,5 mii de beneficiari, în creștere cu 1,1 mii de persoane sau cu 3,8%. Numărul de beneficiari de alocații pentru copiii cu dizabilități în vârstă de până la 18 ani a ajuns la 11,4 mii, cu o creștere de 0,7 mii de beneficiari sau de 6,2%. În cazul pierderii întreținătorului, numărul de beneficiari de alocații a fost de 5,9 mii, având o scădere de 244 de beneficiari sau de 4,0%.

Mărimea medie a pensiilor a constituit 3676,66 MDL la 01.01.2024, în creștere cu 93,4% față de 01.01.2020. Mărimea pensiilor pentru limita de vârstă a crescut la 3683,62 MDL la 01.01.2024, indicând o creștere de 99,9% din 01.01.2020. Mărimea pensiilor de dizabilitate a atins valoarea de 2451,44 MDL, reprezentând o creștere de 71,4%. Mărimea pensiilor de urmaș a ajuns la 3018,84 MDL, ceea ce înseamnă o creștere de 200,1%. Mărimea pensiilor pentru vechime în muncă s-a majorat la 1675,93 MDL, o creștere de 73,3%. Mărimea pensiilor unor categorii de angajați din aviația civilă a ajuns la 15088,12 MDL, reflectând o creștere de 73,5%. Mărimea pensiilor participanților la lichidarea avariei de la Cernobâl a crescut la 5693,26 MDL, o majorare de 51,2%. Mărimea pensiilor militarilor în termen și a membrilor lor de familie a atins 2526,29 MDL, ceea ce reprezintă o creștere de 53,4%. Mărimea pensiilor pentru angajații din domeniul culturii a ajuns la 2564,93 MDL, ceea ce marchează o creștere de 80,0%. Mărimea pensiilor anticipate pentru limita de vârstă acum se situează la 3711,38 MDL, cu o creștere de 20,6%. Mărimea pensiilor altor categorii de pensionari a atins 7503,52 MDL, reprezentând o majorare de 54,6%. Mărimea medie a alocațiilor sociale de stat în total a ajuns la 1509,15 MDL, indicând o majorare de 172,7%. Alocația pentru persoanele vârstnice are valoarea de 1309,16 MDL, ce indică o majorare de 507,2%. Alocația pentru persoanele cu dizabilități a ajuns la 1274,94 MDL, cu o creștere de 369,2%. Alocația pentru persoanele cu dizabilități din copilărie au atins 1717,67 MDL, ce reprezintă o creștere de 141,0%. Alocația pentru copiii cu dizabilități în vârstă de până la 18 ani a ajuns la 1781,14 MDL, o majorare de 141,5%. Alocația în cazul pierderii întreținătorului a fost de 1411,02 MDL, cu o creștere de 135,3%.

La 01.01.2024 numărul de beneficiari/copii ce au obținut indemnizație unică la nașterea copilului a constituit 31344 persoane/31831 copii sau cu 11,8%/11,8% mai puțin față de 01.01.2020. Numărul de beneficiari/copii ce au obținut indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani a constituit 22908 persoane/23912 copii sau cu 51,2%/51,4% mai puțin față de 01.01.2020. Numărul de beneficiari/copii ce au obținut indemnizație pentru creșterea copilului pentru o perioadă de 24 luni a constituit 13700 persoane/13876 copii. Numărul de beneficiari/copii ce au obținut indemnizație pentru creșterea copilului pentru o perioadă de 12 luni a constituit 2217 persoane/2249 copii. Numărul de beneficiari/copii ce au obținut indemnizație pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani a constituit 63293 persoane/63115 copii sau cu 66,3%/65,6% mai mult față de 01.01.2020. Numărul de beneficiari de indemnizație lunară de suport pentru creșterea până la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni sau a mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină pentru persoane asigurate și neasigurate a constituit 1346 persoane/2931 persoane sau cu 6,3% mai puțin/0,5% mai mult față de 01.01.2020.

Boxa 6.1. Indexarea cu 6% a pensiilor și anumitor prestații sociale

Indexarea se aplică pentru diferite tipuri de pensii și indemnizații, inclusiv pensiile pentru limită de vârstă, de dizabilitate, de urmaș, pensiile acordate pentru vechime în muncă, cele ale funcționarilor publici, colaboratorilor vamali, judecătorilor, plățile periodice sau lunare capitalizate, indemnizațiile de dizabilitate, pensiile și compensațiile lunare acordate victimelor catastrofei de la Cernobîl, pensiile personalului militar și al angajaților din afacerile interne și Inspectoratului General de Carabinieri, precum și indemnizațiile acordate urmașilor lucrătorilor medicali decedați în urma activității în pandemia de COVID-19. Această indexare a pensiilor vizează sumele până la 13700 MDL. Din 1 aprilie 2024, valoarea minimă a pensiei se va majora, stabilindu-se la 2777,86 MDL pentru pensionarii pe limită de vârstă cu stagiul complet de cotizare, 2083,40 MDL - pentru cazurile de dizabilitate severă, 1944,50 MDL - pentru dizabilitate accentuată și 1388,93 MDL - pentru dizabilitate medie. O dată cu această creștere a pensiei minime, se vor recalcula și alocațiile sociale de stat pentru anumite categorii de beneficiari. Indexarea pensiilor și majorarea alocațiilor sociale se efectuează automat de Casa Națională de Asigurări Sociale, fără necesitatea depunerii unei cereri din partea cetățenilor.

Sursa: <https://cnas.gov.md/libview.php?l=ro&idc=360&id=6750&t=/Mass-media/Noutati/La-1-aprilie-2024-pensiile-si-unele-prestatii-sociale-se-indexeaza-cu-6>

La 01.01.2024, conform prevederilor Hotărârii de Guvern Nr. 148 din 22.03.2023 cuantumul pensiei minime pentru limită de vârstă (ceea ce reprezintă echivalentul cuantumului venitului lunar minim garantat) a constituit 2620,62 MDL. Cuantumul pensiei minime în cazul unei dizabilități severe a fost de 1965,47 MDL, în cazul unei dizabilități accentuate – 1834,43 MDL, în cazul unei dizabilități medii – 1310,31 MDL. Toate au crescut cu 142,8% în raport 01.01.2020.

Minimul de existență. Minimul de existență în anul 2023 în medie pe lună la o persoană a constituit 2877,1 MDL, majorându-se cu 41,6% față de anul 2019. În orașele mari (mun. Chișinău și Bălți) minimul de existență a constituit 3237,6 MDL, ceea ce este mai mult cu 41,2% față de anul 2019. Această mărime este cu 14,0% mai mare comparativ cu alte orașe (2839,3 MDL, cu 41,0% mai mult față de anul 2019) și cu 19,4% mai mare decât în sate (2712,1 MDL, mai mult cu 39,9% față de anul 2019). Valoarea minimului de existență pentru copiii în vârstă de până la 1 an a fost de 1110,1 MDL, pentru cei de 1-6 ani a fost de 2403,1 MDL, iar pentru cei de 7-17 ani a fost de 3165,1 MDL. Minimul de existență pentru populația în vârstă aptă de muncă a fost de 3078,7 MDL, în cazul bărbaților – 3343,4 MDL, iar în cazul femeilor – 2806,5 MDL.